

Gravferd – Alminnelige bestemmelser

Ordning for Gravferd fra kirke eller krematorium

De følgende *Alminnelige bestemmelser* for gravferd er vedtatt av Kirkemøtet 2002. Vedtaket har hjemmel i kronprinsreg. res. av 26. oktober 1990, jf. Grunnloven § 16.

Fra 1. mars 2003 gjelder disse uavhengig av hvilken gravferdsliturgi man bruker. Disse bestemmelsene erstatter fra samme tidspunkt Alminnelige bestemmelser i *Gudstjenestebok for Den norske kirke* Del II, side 129-131.

Den følgende *ordningen for Gravferd* er vedtatt av Kirkemøtet 2002 som supplerende alternativ til ordningen i *Gudstjenestebok for Den norske kirke*. Vedtaket har hjemmel i kronprinsreg. res. av 26. oktober 1990, jf. Grunnloven § 16.

Fra 1. mars 2003 kan ordningen tas i bruk i menigheter der menighetsmøtet gjør vedtak om det.

Gravferd

ALMINNELIGE BESTEMMELSER

1 Handlingen gravferd er fellesskapets siste tjeneste overfor sine medlemmer. Når en person er død, sørger de som sto vedkommende nær, vanligvis familien, for at den døde legeme behandles på verdig vis og får en verdig gravferd. Grunnleggende bestemmelser vedrørende gravferd er gitt i gravferdsloven.

Hvem som har rett til, og dermed også det rettslige ansvaret for, å sørge for gravferden, er regulert i gravferdsloven § 9.

Når en person som hører inn under Den norske kirke, dør, bør det etableres kontakt mellom menighetens prest og de pårørende så snart som mulig etter dødsfallet. Gravferd skal skje senest 10 dager etter dødsfallet, jf. gravferdsloven § 10 tredje ledd og § 12.

2 Gravferd etter kirkens ordning er en kirkelig handling av gudstjenestlig karakter. I den liturgiske utforming av handlingen uttrykker kirken det grunnleggende i den kristne tro: at mennesket er Guds skapning, at Gud gjennom Jesu Kristi død og oppstandelse og troen på ham har lagt grunnlaget for menneskets frelse, at det på dommens dag skal stå til ansvar for sitt liv, og at det skal gjenreises i legemets oppstandelse.

3 Gjennom valg av skriftlesninger, bønner og salmer og det som ellers sies og gjøres, skal alle som har ansvar for eller medvirker til gravferdshandlingen, bidra til at det bibelske budskap kommer til uttrykk i sin fylde.

Enkelthetene ved handlingen, herunder utsmykning, symboler og kranspålegging må tilpasses handlingens gudstjenestlige karakter. Det bør tilstrebes nøkternhet i bruk av blomster, kranser og lignende.

Tale ved eventuell kranspålegging må ikke finne sted uten at den som sørger for gravferden, har gitt samtykke til det.

Det bør legges til rette for medvirkning fra de pårørende.

4 Salmer og sanger skal godkjennes på forhånd av den som skal forrette. Det samme gjelder æresbevisninger og andre tiltak som ønskes i tillegg til gravferdsordningen. Alt musikkstoff som skal brukes, skal på forhånd godkjennes av kantor/organist. For å gjøre det mulig å finne frem til sang og musikk og andre innslag som er best mulig egnet, bør kontakten med de pårørende opprettes så snart som mulig.

5 For å sikre en verdig gjennomføring av handlingen er det viktig at det avsettes tilstrekkelig tid.

Den som forretter skal også påse at alle som medvirker i forbindelse med gravferden, opptrer slik at handlingen kan gjennomføres på en god og verdig måte, i samsvar med kirkens ordninger.

6 Når det ønskes kirkelig medvirkning ved gravferden, skal den som sørger for gravferden, gi melding om gravferden skal etterfølges av kistebegravelse eller kremasjon.

Etter forholdene og sedvanen på stedet medvirker liturgen enten i kirke/kapell og ved graven, eller i hjemmet og ved graven, eller bare ved graven.

Når liturgen medvirker bare i hjemmet og ved graven eller bare ved graven, brukes ordningen *Gravferd fra kirke eller krematorium* i den utstrekning det er naturlig. Det samme gjelder ved gravferd hvor det ikke er en forsamling til stede. Den kirkelige medvirkning kan ikke begrenses til jordpåkastelse alene.

Ordningen *Gravferd fra kirke eller krematorium* kan med nødvendige tillempninger benyttes ved minneandakt i kirke eller kapell når kisten ikke står i kirken under handlingen.

7 Ved spedbarns gravferd gjelder samme bestemmelser som ved barns gravferd. Tilsvarende gjelder når foreldre ønsker gravferd for barn som er døde før fødselen. I disse tilfellene vil det være mulig å foreta de endringer i liturgiens ledd som forholdene måtte tilsi, men slik at Fadervår alltid tas med.

I kontakt med foreldre til døde spedbarn eller barn som er døde før fødselen, kan det være viktig å gi foreldrene hjelp til å gi det døde barnet navn.

Når foreldre som ønsket sitt barn døpt, mister barnet før dåp, minner liturgen dem om trøsteord som "Deres Far i himmelen vil ikke at en eneste av disse små skal gå tapt" (Matt 18,14) eller liknende.

8 Jordpåkastelse finner sted ved graven. Liturgen kan rent unntaksvis når ytre forhold eller vektige personlige grunner gjør det påkrevd, beslutte at den skal skje inne i kirke/kapell.

Ved kremasjon finner jordpåkastelsen sted ved avslutningen av handlingen.

Som hovedregel skal kisten senkes før jordpåkastelsen. Menighetsrådet kan vedta at jordpåkastelsen skal finne sted før kisten senkes.

Kisten skal som hovedregel senkes helt ned.

Dersom det er tvil om at jordpåkastelse har funnet sted, for eksempel ved kremasjon i utlandet, kan jordpåkastelse foretas i forbindelse med nedsettelsen av urnen.

9 Gravferd kan forrettes av diakon etter avtale mellom diakonen, soknepresten og biskopen.

Er både presten og diakonen forhindret fra å forrette ved gravferden, kan en lek kristen forrette etter godkjenning fra biskopen.

10 Det kan klemtes med den største klokken i ca. 5 minutter før sammenringingen, som skjer med samme klokke.

Det kan klemtes mens følget går til graven og mens kisten senkes, og ved handlingens slutt kan det slås 3 ganger 3 slag.

Det kan ringes mens følget går fra graven.

11 Liturgisk farge er fiolett.

ORDNING FOR

Gravferd

fra kirke eller krematorium

1 Klokkeringing

Mens det ringes sammen, tar liturgen plass i koret.

2 Preludium

Som preludium kan det fremføres egnet instrumentalmusikk, korsang eller solosang.
Preludiet kan være forspill til første salme.

3 Salme

Denne salmen kan eventuelt flyttes til etter ledd 4.

4 Inngangsort

L Nåde være med dere og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus.

Vi er samlet her for å ta avskjed med (navnet nevnes). Sammen vil vi overgi *ham/henne* i Guds hender [og følge *ham/henne* til det siste hvilested].*

* Teksten i klammer kan utelates ved kremasjon.

Så høyt har Gud elsket verden at han gav sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv. Joh 3,16

Deretter kan liturgen fortsette med et av følgende skriftord:

Enten A

Jesus sier: Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, og jeg vil gi dere hvile.
Matt 11,28

Eller **B**

Gud sier i sitt ord: Kall på meg på nødens dag, så vil jeg utfri deg, og du skal gi meg ære.
Sal 50,15

5 Inngangsbønn

L La oss be.

Enten **A**

Fra dypet roper jeg til deg, Herre.
Herre, hør min røst!
Vend øret til mitt rop om nåde.

Dersom du, Herre, vil gjemme på synder,
Herre, hvem kan da bli stående?
Men hos deg er tilgivelse,
så vi skal frykte deg.

Jeg setter mitt håp til Herren,
jeg lengter, jeg venter på hans ord.
Min sjel venter på Herren,
mer enn vektere på morgenen,
vektere på morgenen.

Vent på Herren, Israel!
For hos Herren er miskunn
og kraft til å løse ut.
Han skal løse Israel ut
fra alle deres synder. **Salme 130,1-8**

Eller **B**

Herre, du har vært en bolig for oss
i slekt etter slekt.
Før fjellene ble født,
før jorden og verden ble til,
fra evighet og til evighet er du, Gud.

Du lar mennesket bli til støv igjen
og sier: "Menneskebarn, vend tilbake!"
For tusen år er i dine øyne
som dagen i går da den fór forbi,
eller som en nattevakt.

Lær oss å telle våre dager,
så vi kan få visdom i hjertet! **Sal 90,1-4.12**

Eller C

Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?
Hvorfor er du så langt borte
når jeg trenger hjelp og skriker ut min nød?
Min Gud, jeg roper om dagen, men du svarer ikke,
jeg roper om natten og får ikke ro.

Men du, Herre, vær ikke langt borte,
min styrke, skynd deg og hjelp meg! **Sal 22,2-3.20**

Eller D

Hellige Gud, himmelske Far, du råder over liv og død. Når vi skilles fra en av våre kjære, styrk oss da i troen, så vi også ved graven kan håpe på deg.

Herre Jesus Kristus, du trofaste Frelser, som gikk gjennom død og grav for oss: Bli hos oss i vår siste nød og gi oss engang å samles i din Fars hus med deg og alle dine.

Hellige Ånd, du vår trøster i liv og død, fyll alle sørgende med din trøst. Fri oss fra åndelig død, dra alle til deg og gi oss å ha vår skatt i himmelen.

Eller E

Herre vår Gud, hos deg er livets kilde.
I ditt lys ser vi lys.
I deg er det vi lever, rører oss og er til.
Bevar oss i liv og død i din kjærlighet,
ved din Sønn Jesus Kristus, vår Herre.

Eller F

Gode Gud, du som ser oss og kjenner oss, kom oss nær med din trøst.

6 Minneord

Et kort minneord holdes av liturgen eller av en representant for de pårørende. Det bør inneholde noen biografiske momenter med særlig vekt på hva avdødes liv har betydd for dem som stod *ham/henne* nær, og for andre livssammenhenger *han/hun* har stått i.

Her kan følge korte hilsninger, pålegging av blomster og/eller krans og eventuelt andre minnehandlinger, som opplesning, musikk, lystenning o. a.

Her kan følge

7 Salme eller musikkinnslag

Eventuelt musikkinnslag kan være vokalt eller instrumentalt.

8 Skriftlesning

L La oss høre hva Guds Ord vitner om livet og døden, om dommen og vårt håp i Jesus Kristus.

Her følger tre lesninger. Tekstene velges slik at de dekker de innholdsmomenter som er nevnt foran. Menigheten sitter under lesningen. Tekstene kan leses av liturgen eller av en eller flere andre.

Skriftlesningen avsluttes med:

L Slik lyder Herrens ord.

Her følger eventuelt

9 Salme

Hvis ledd 7 er en salme, kan ledd 9 gå ut.

10 Tale

Kort tale over et av de oppleste skriftordene eller over en annen høvelig tekst.

11 Bønn

L La oss be.

Enten **A**

L Evige Gud, vår tilflukt i sorgens tid, vær nær med din fred. Styrk oss i troen. Gi oss fremtid og håp. Vi takker deg for (navnet nevnes) og det du gav oss gjennom *hans/hennes* liv. Barmhjertige Gud, vi overgir *ham/henne* i dine hender. Du som har skapt oss i ditt bilde og gitt oss Jesus Kristus som vår Frelser, reis oss opp på oppstandelsens dag til evig liv hos deg.

Eller **B**

L Jesus Kristus, du som lovet å være med oss alle dager inntil verdens slutt, vær du vår styrke og trøst, vårt lys og vår veiviser. La oss alle en gang ved troen på deg få del i oppstandelsens glede.

Eller C

L Evige Gud, himmelske Far, du har i din Sønn, Jesus Kristus, gitt oss seier over døden. Vi ber deg, led oss ved din Hellige Ånd, så vi aldri kommer bort fra deg, men lever vårt liv i troen på din Sønn og engang når fram til det evige liv i ditt rike, ved Jesus Kristus, vår Herre.

Eller D

L Herre Jesus Kristus, du som bar alle våre synder, vi takker deg for din kjærlighet som er sterkere enn døden. Gi oss del i frelsen du vant ved din død og oppstandelse, og før oss med din mektige hånd gjennom liv, død og dom inn til din evige glede.

Eller E

L Himmelske Far, vi takker deg for det du gav gjennom *(navnet nevnes)* som nå er gått bort. Styrk og trøst alle som sitter i sorg og savn. Vi overgir oss i din sterke hånd. Hjelp oss å leve i samfunn med deg, så vi engang kan fare herifra i fred, ved Jesus Kristus, din Sønn, vår Herre.

Eller F

En bønn som er skrevet med tanke på den situasjon de pårørende og lokalsamfunnet har opplevd i forbindelse med dødsfallet.

Her kan følge

12 I dine hender

A I dine hender, Herre Gud, overgir jeg min ånd.
Du forløser meg, Herre, du trofaste Gud.
I dine hender, Herre Gud, overgir jeg min ånd.
Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige ånd.
I dine hender, Herre Gud, overgir jeg min ånd.

Dette leddet kan også synges som vekselsang, se *Norsk Salmebok 2013*, nr 941.1. og 2.
Her kan også følge *Simeons lovsang* (Luk 2,29-32) enten lest eller sunget, se *Norsk Salmebok 2013*, nr 908 og 909.

13 Fadervår

L La oss sammen be Fadervår.

Enten

A Vår Far i himmelen!
La navnet ditt helliges.
La riket ditt komme.
La viljen din skje på jorden slik som i himmelen.
Gi oss i dag vårt daglige brød,

og tilgi oss vår skyld,
slik også vi tilgir våre skyldnere.
Og la oss ikke komme i fristelse,
men frels oss fra det onde.
For riket er ditt,
og makten og æren i evighet.
Amen.

Eller

A Fader vår, du som er i himmelen!
La ditt navn holdes hellig.
La ditt rike komme.
La din vilje skje på jorden som i himmelen.
Gi oss i dag vårt daglige brød.
Forlat oss vår skyld,
som vi òg forlater våre skyldnere.
Led oss ikke inn i fristelse,
men frels oss fra det onde.
For riket er ditt,
og makten og æren i evighet.
Amen.

14 Salme

15 Postludium

Før postludiet kan det fremføres et musikkinnslag, vokalt eller instrumentalt.
Under postludiet bæres kisten ut.

*

JORDPÅKASTELSE

A Ved graven

Før ledd 16 Salme plasseres kisten på senkeapparatet eller på planker e.l. over graven og blir stående der inntil ledd 19 Senkning finner sted.

Hvor det er praksis, kan kisten senkes helt ned i graven med en gang før salmen (ledd 16) synges.

16 Salme

Her kan følge

17 Skriftlesning

En av følgende tekster, som ikke er brukt tidligere i gravferden:

Salme 23	Matt 11,28
Salme 50,15	Matt 28,1-10
Salme 121	Åp 21,1-5a

Vår Gud er en Gud som frelser,
hos Gud Herren er det utgang fra døden. **Sal 68, 21**

Jesus Kristus sier: Frykt ikke!
Jeg er den første og den siste og den levende.
Jeg var død, men se, jeg lever i all evighet,
og jeg har nøklene til døden og dødsriket. **Åp 1, 17B-18**

Her kan følge

18 Bønn ved gravstedet

I denne bønnen kan liturgen utfylle (navnet nevnes) etter anledningen – for eksempel fullt navn, fornavn, vår kjære, vår venn osv.

Enten A

Herre Jesus Kristus, la denne grav være et håpets sted, i troen på deg som stod opp fra de døde.

Eller B

Herre Jesus Kristus, du som selv ble lagt i en grav, gi oss å følge deg i oppstandelsen fra de døde.

Eller C

Herre Jesus Kristus, la (navnet nevnes) få hvile i fred under korsets tegn til oppstandelsens morgen. Hjelp oss i liv og død å sette vårt håp til deg.

Eller D

Herre Jesus Kristus, du som selv ble lagt i en grav, la dette stedet være et fredens sted, hvor (navnet nevnes) får hvile under korsets tegn til dagen da du kaller alle frem fra gravene. Hjelp oss i liv og død å sette vårt håp til deg.

19 Senkning

Som hovedregel senkes kisten helt ned.

20 Jordpåkastelse

L I Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn.

Deretter kaster liturgen tre ganger jord på kisten og sier:

Første gang: Av jord er du kommet.
Andre gang: Til jord skal du bli.
Tredje gang: Av jorden skal du igjen oppstå.

21 Skriftord og velsignelse

Enten A

L Vår Herre Jesus Kristus sier: Jeg er oppstandelsen og livet.
Den som tror på meg, skal leve om han enn dør.
Og hver den som lever og tror på meg,
skal aldri i evighet dø. **Joh 11,25-26**

Eller B

L Lovet være Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, han som i sin rike miskunn har født oss på ny til et levende håp ved Jesu Kristi oppstandelse fra de døde! **1 Pet 1,3**

Vendt til sørgeskaren:

L Ta imot velsignelsen.

Herren velsigne deg og bevare deg.
Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig.
Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred. ✠

22 Salme

*

B I krematorium

Gravferdshandlingen ovenfor (leddene 1-13) avsluttes med Jordpåkastelse (leddene 19-23).
Rent unntaksvis kan denne ordningen følges også i kirke/kapell, se Alminnelige bestemmelser
punkt 8.

19 Senkning

20 Jordpåkastelse

L I Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn.

Deretter kaster liturgen tre ganger jord på kisten og sier:

Første gang: Av jord er du kommet.
Andre gang: Til jord skal du bli.
Tredje gang: Av jorden skal du igjen oppstå.

21 Skriftord og velsignelse

Enten *A*

L Vår Herre Jesus Kristus sier: Jeg er oppstandelsen og livet.
Den som tror på meg, skal leve om han enn dør.
Og hver den som lever og tror på meg,
skal aldri i evighet dø. **Joh 11,25-26**

Eller *B*

L Lovet være Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, han som i sin rike miskunn har født oss på ny til
et levende håp ved Jesu Kristi oppstandelse fra de døde! **1 Pet 1,3**

Vendt til sørgekaren:

L Ta imot velsignelsen.

Herren velsigne deg og bevare deg.

Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig.
Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred. ✠

22 Salme

23 Postludium

I rom hvor senkning ikke er praktisk mulig, bør kisten føres bort under postludiet.

*

SKRIFTLESNINGER

Tekstgruppe I

Enten **A**

Jeg vet at min gjeløser lever.
Som den siste skal han stå fram i støvet.

Når huden er revet av meg og kjøttet er borte,
skal jeg se Gud.

Mine øyne ser, det er jeg som får se ham
ikke en fremmed.

[Mitt indre fortæres av lengsel!] **Job 19,25-27a.[27b]**

Eller **B**

Herren er min hyrde,
jeg mangler ikke noe.

Han lar meg ligge i grønne enger,
han leder meg til vann der jeg finner hvile.
Han gir meg nytt liv.

Han fører meg på rettferdighets stier
for sitt navns skyld.

Om jeg enn skulle vandre i dødsskyggens dal,
frykter jeg ikke noe ondt.

For du er med meg.
Din kjepp og din stav, de trøster meg.

Du dekker bord for meg
like foran mine fiender.

Du salver mitt hode med olje.
Mitt beger flyter over.

Bare godhet og miskunn skal følge meg alle mine dager,
og jeg skal bo i Herrens hus gjennom alle tider. **Salme 23**

Eller **C**

Som hjorten lengter etter bekker med vann,
lengter min sjel etter deg, min Gud.

Min sjel tørster etter Gud, etter den levende Gud.
Når skal jeg få komme fram for Guds ansikt?

Tårer er mitt brød dag og natt.
Hele dagen spør de meg: «Hvor er din Gud?»

Dette minnes jeg, min lengsel veller fram:
Til Guds hus vandret jeg i festskaren
med jubelrop og lovsang
– en pilegrimsskare i fest.

Hvorfor er du tynget av sorg, min sjel,
hvorfor er du urolig?

Jeg vil vente på Gud! Enda en gang skal jeg prise ham,
min Frelser og min Gud. *Salme 42,2-6*

Eller *D*

Men jeg blir alltid hos deg,
du har grepet min høyre hånd.

Du leder meg med ditt råd,
og siden tar du imot meg i herlighet.

Hvem har jeg ellers i himmelen?
Når jeg er hos deg, har jeg ikke glede i noe på jorden.

Om kropp og hjerte forgår,
er Gud for evig mitt hjertes klippe og min del. *Salme 73,23-26*

Eller *E*

Som en far er barmhjertig mot sine barn,
er Herren barmhjertig mot dem som frykter ham.

For han vet hvordan vi er skapt,
han husker at vi er støv.

Dagene mennesket får, er som gress,
det blomstrer som blomsten på marken.

Når vinden farer over den, er den borte,
stedet den stod på, vet ikke lenger av den.

Men Herrens miskunn er fra evighet til evighet
over dem som frykter ham. **Salme 103,13-17**

Eller **F**

Jeg løfter mine øyne mot fjellene.
Hvor skal min hjelp komme fra?

Min hjelp kommer fra Herren,
himmelens og jordens skaper.

Han vil ikke la din fot vakle,
din vokter vil ikke blunde!

Se, han blunder ikke og sover ikke,
Israels vokter.

Herren er din vokter, Herren er din skygge
ved din høyre hånd.

Solen skal ikke skade deg om dagen
heller ikke månen om natten.

Herren skal bevare deg fra alt ondt.
Han skal bevare ditt liv.

Herren skal bevare din utgang og din inngang
fra nå og til evig tid. **Salme 121**

Eller **G**

Herre, du ransaker meg og du vet -
du vet om jeg sitter eller står,
på lang avstand kjenner du mine tanker.

Om jeg går eller ligger, ser du det,
du kjenner alle min veier.

Før jeg har et ord på tungen, Herre,
kjenner du det fullt ut.

Bakfra og forfra omgir du meg,
du har lagt din hånd på meg.

Det er et under jeg ikke forstår,
det er så høyt at jeg ikke kan fatte det.

Hvor skulle jeg gå fra din pust,

hvor kunne jeg flykte fra ditt ansikt?

Stiger jeg opp til himmelen, er du der,
legger jeg meg i dødsriket, er du der.

Tar jeg soloppgangens vinger
og slår meg ned der havet ender,
da fører din hånd meg også der,
din høyre hånd holder meg fast.

Jeg kan si: «La mørket skjule meg
og lyset omkring meg bli natt»,

Men mørket er ikke mørkt for deg,
natten er lys som dagen,
mørket er som lyset.

Ransak meg, Gud, og kjenn mitt hjerte,
prøv meg og kjenn mine tanker!

Se om jeg følger avguders vei,
og led meg på evighetens vei! *Salme 139,1-12.23-24*

Eller *H*

Alt har sin tid, det er en tid for alt
som skjer under himmelen:
en tid for å fødes, en tid for å dø,
en tid for å plante, en tid for å rykke opp,
en tid for å gråte, en tid for å le,
en tid for å sørge, en tid for å danse;
en tid for å lete, en tid for å miste.

Alt skapte han vakkert, hver ting til sin tid.
Ja, alle tider har han lagt i menneskenes hjerte.

Jeg skjønnte at alt Gud gjør, står gjennom alle tider.
Ingen kan legge noe til, og ingen kan trekke noe fra. *Fork 3,1-2.4.6a.11a.14a*

Eller *I*

Sion sier: «Herren har forlatt meg,
Herren har glemt meg.»

Kan en kvinne glemme sitt diende barn,
en omsorgsfull mor det barnet hun bar?

Selv om de skulle glemme,

Skal ikke jeg glemme deg.
Se, jeg har tegnet deg i mine hender. [Jes 49,14-16a](#)

Eller *J*

Herren er nådig, vi går ikke til grunne.
Hans barmhjertighet tar ikke slutt,
den er ny hver morgen.
Din trofasthet er stor.

Jeg sier: Herren er min del, jeg setter mitt håp til ham.

Herren er god mot dem som venter på ham og søker ham.
Det er godt å være stille og vente på hjelp fra Herren. [Klag 3,22-26](#)

Tekstgruppe II

Enten *A*

Eller vet dere ikke at alle vi som ble døpt til Kristus Jesus, ble døpt til hans død? Vi ble begravet med ham da vi ble døpt med denne dåpen til døden. Og som Kristus ble reist opp fra de døde ved sin Fars herlighet, skal også vi vandre i et nytt liv. Har vi vokst sammen med Kristus i en død som er lik hans, skal vi være ett med ham i en oppstandelse som er lik hans.
[Rom 6,3-5](#)

Eller *B*

Er Gud for oss, hvem er da mot oss? Han som ikke sparte sin egen Sønn, men gav ham for oss alle, kan han gjøre noe annet enn å gi oss alt sammen med ham? Hvem kan anklage dem Gud har utvalgt? Gud er den som frikjenner. Hvem kan da fordømme? Kristus Jesus er den som døde, ja, mer enn det, han sto opp og sitter ved Guds høyre hånd, og han ber for oss. Hvem kan skille oss fra Kristi kjærlighet? Nød, angst, forfølgelse, sult, nakenhet, fare eller sverd? For jeg er viss på at verken død eller liv, verken engler eller krefter, verken det som nå er eller det som kommer, eller noen makt, verken det som er i det høye eller i det dype, eller noen annen skapning, skal kunne skille oss fra Guds kjærlighet i Kristus Jesus, vår Herre.
[Rom 8,31b-35.38-39](#)

Eller *C*

For ingen av oss lever for seg selv, og ingen dør for seg selv. Om vi lever, så lever vi for Herren, og om vi dør, så dør vi for Herren. Enten vi da lever eller dør, hører vi Herren til. Det var derfor Kristus døde og ble levende igjen, for at han skulle være Herre over både levende og døde. Men du, hvorfor dømmer du din bror, eller hvorfor ser du ned på din bror? Vi skal alle fram for Guds domstol, for det står skrevet:

Så sant jeg lever, sier Herren,
for meg skal hvert kne bøye seg,
og hver tunge skal bekjenne Gud.

Så skal altså hver enkelt av oss avlegge sitt eget regnskap for Gud. [Rom 14,7-12](#)

Eller *D*

Kjærligheten tar aldri slutt.
Profetgavene skal bli borte,
tungene skal tie og kunnskapen forgå.

For vi forstår stykkevis og taler profetisk stykkevis.
Men når det fullkomne kommer, skal det som er stykkevis, ta slutt.

Da jeg var barn, talte jeg som et barn,
tenkte jeg som et barn, forsto jeg som et barn.
Men da jeg ble voksen, la jeg av det barnslige.

Nå ser vi i et speil, i en gåte,
da skal vi se ansikt til ansikt.

Nå forstår jeg stykkevis,
da skal jeg erkjenne fullt ut,
slik Gud kjenner meg fullt ut.

Så blir de stående, disse tre:
tro, håp og kjærlighet.
Men størst blant dem er kjærligheten. **1 Kor 13,8-13**

Eller *E*

For det forgjengelige må bli kledd i uforgjengelighet, og det dødelige må bli kledd i udødelighet. Og når dette forgjengelige er kledd i uforgjengelighet og dette dødelige er kledd i udødelighet, da oppfylles det som står skrevet: Døden er oppslukt, seieren vunnet. Død, hvor er din brodd? Død, hvor er din seier? Dødens brodd er synden, og syndens kraft er loven. Men Gud være takk som gir oss seier ved vår Herre Jesus Kristus! **1 Kor 15,53-57**

Eller *F*

Men vi som hører dagen til, skal være edru, kledd med tro og kjærlighet som brynje og med håpet om frelse som hjelm. For Gud har ikke bestemt oss til vrede, men til å vinne frelse ved vår Herre Jesus Kristus. Han døde for oss for at vi skal leve sammen med ham enten vi våker eller sover. Derfor må dere oppmuntre og oppbygge hverandre. **1 Tess 5,8-11a**

Eller *G*

Og jeg så en ny himmel og en ny jord. For den første himmel og den første jord var borte, og havet fantes ikke mer. Og jeg så den hellige byen, det nye Jerusalem, stige ned fra himmelen, fra Gud, gjort i stand og pyntet som en brud for sin brudgom. Og jeg hørte fra tronen en høy røst som sa: «Se, Guds bolig er hos menneskene. Han skal bo hos dem, og de skal være hans folk, og Gud selv skal være hos dem. Han skal tørke bort hver tåre fra deres øyne, og døden skal ikke være mer, heller ikke sorg eller skrik eller smerte. For det som en gang var, er borte.» Han som sitter på tronen, sa: «Se, jeg gjør alle ting nye.» **Åp 21,1-5a**

Tekstgruppe III

Enten A

Salige er de som er fattige i ånden,
for himmelriket er deres.
Salige er de som sørger,
for de skal trøstes.
Salige er de ydmyke,
for de skal arve jorden.

Salige er de som hungrer og tørster etter rettferdigheten,
for de skal mettes.
Salige er de barmhjertige,
for de skal få barmhjertighet.
Salige er de rene av hjertet,
for de skal se Gud.

Salige er de som skaper fred,
for de skal kalles Guds barn.
Salige er de som blir forfulgt for rettferdighets skyld,
for himmelriket er deres. **Matt 5,3-10**

Eller B

Da sabbaten var over og det begynte å lysne den første dag i uken, kom Maria Magdalena og den andre Maria for å se til graven. Med ett ble det et kraftig jordskjelv, for en Herrens engel steg ned fra himmelen, gikk fram og rullet steinen til side og satte seg på den. Han var som et lyn å se til, og drakten var hvit som snø. Vaktene skalv av redsel da de så ham, og de ble liggende som døde.

Men engelen tok til orde og sa til kvinnene: «Frykt ikke! Jeg vet at dere leter etter Jesus, den korsfestede. Han er ikke her, han er stått opp, slik som han sa. Kom og se stedet hvor han lå! Skynd dere av sted og si til disiplene hans: 'Han er stått opp fra de døde, og han går i forveien for dere til Galilea; der skal dere få se ham.' – Nå har jeg sagt dere det.»

Da skyndte de seg bort fra graven, redde, men jublende glade, og de løp for å fortelle det til disiplene. Og se, Jesus kom mot dem og sa: «Vær hilset!» De gikk fram og omfavnet føttene hans og tilbad ham. Jesus sa til dem: «Frykt ikke! Gå og si til mine brødre at de skal dra til Galilea. Der skal de se meg.» **Matt 28,1-10**

Eller C

De bar små barn til ham for at han skulle røre ved dem, men disiplene viste dem bort. Da Jesus så det, ble han sint og sa til dem: «La de små barna komme til meg, og hindre dem ikke! For Guds rike tilhører slike som dem. Sannelig, jeg sier dere: Den som ikke tar imot Guds rike slik som et lite barn, skal ikke komme inn i det.» Og han tok dem inn til seg, la hendene på dem og velsignet dem. **Mark 10,13-16**

Eller **D**

Jesus sier: Spenn beltet om livet og hold lampene tent! Vær lik tjenere som venter sin herre hjem fra bryllupsfest og står klar til å lukke opp for ham så snart han kommer og banker på. Lykkelige er de tjenere som herren finner våkne når han kommer! Sannelig, jeg sier dere: Han skal binde opp kjortelen, la dem gå til bords og selv gå fram og tjene dem. Ja, lykkelige er de som han finner våkne, selv om han ikke kommer før i andre eller tredje nattevakt. **Luk 12,35-38**

Eller **E**

Jesus sier: Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Den som hører mitt ord og tror på ham som har sendt meg, har evig liv og kommer ikke for dommen, men er gått over fra døden til livet.

Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Den time kommer, ja, den er nå, da de døde skal høre Guds Sønnns røst, og de som hører, skal leve. For slik Far har liv i seg selv, har han også gitt Sønnen å ha liv i seg selv, og han har gitt ham myndighet til å holde dom, fordi han er Menneskesønnen. **Joh 5,24-27**

Eller **F**

Jesus sier: Alle de som Far gir meg, kommer til meg, og den som kommer til meg, vil jeg aldri støte bort. For jeg er ikke kommet ned fra himmelen for å gjøre det jeg selv vil, men det han vil, han som har sendt meg. Og det han vil, han som har sendt meg, er at jeg ikke skal miste noen av alle dem han har gitt meg, men reise dem opp på den siste dag. For dette er min Fars vilje, at hver den som ser Sønnen og tror på ham, skal ha evig liv, og jeg skal reise ham opp på den siste dag. **Joh 6,37-40**

Eller **G**

Jesus sier: Jeg er den gode gjeteren. Jeg kjenner mine, og mine kjenner meg. Jeg gir dem evig liv. De skal aldri i evighet gå tapt, og ingen skal rive dem ut av min hånd. Det min Far har gitt meg, er større enn alt annet, og ingen kan rive det ut av min Fars hånd. **Joh 10,14.28-29**

Eller **H**

«La ikke hjertet bli grepet av angst. Tro på Gud og tro på meg! I min Fars hus er det mange rom. Var det ikke slik, hadde jeg sagt dere det. For jeg går for å gjøre i stand et sted for dere. Og når jeg er gått bort og har gjort i stand et sted for dere, vil jeg komme tilbake og ta dere til meg, så dere skal være der jeg er. Og dit jeg går, vet dere veien.»

Tomas sier til ham: «Herre, vi vet ikke hvor du går hen. Hvordan kan vi da vite veien?»
Jesus sier: «Jeg er veien, sannheten og livet. Ingen kommer til Far uten ved meg.» **Joh 14,1-6**

*

Ved barns gravferd brukes f.eks. disse lesningene, innledet slik:

L La oss høre hvordan Jesus åpner Guds rike for barna.

De følgende tre tekstene leses i sammenheng:

De bar små barn til ham for at han skulle røre ved dem, men disiplene viste dem bort. Da Jesus så det, ble han sint og sa til dem: «La de små barna komme til meg, og hindre dem ikke! For Guds rike tilhører slike som dem. Sannelig, jeg sier dere: Den som ikke tar imot Guds rike slik som et lite barn, skal ikke komme inn i det.» Og han tok dem inn til seg, la hendene på dem og velsignet dem. [Mark 10,13-16](#)

Jesus sier: Jeg er den gode gjeteren. Jeg kjenner mine, og mine kjenner meg. Jeg gir dem evig liv. De skal aldri i evighet gå tapt, og ingen skal rive dem ut av min hånd. Det min Far har gitt meg, er større enn alt annet, og ingen kan rive det ut av min Fars hånd. [Joh 10,14.28-29](#)

Herrens apostel sier: Og jeg så en ny himmel og en ny jord. For den første himmel og den første jord var borte, og havet fantes ikke mer. Og jeg så den hellige byen, det nye Jerusalem, stige ned fra himmelen, fra Gud, gjort i stand og pyntet som en brud for sin brudgom. Og jeg hørte fra tronen en høy røst som sa: «Se, Guds bolig er hos menneskene. Han skal bo hos dem, og de skal være hans folk, og Gud selv skal være hos dem. Han skal være deres Gud. Han skal tørke bort hver tåre fra deres øyne, og døden skal ikke være mer, heller ikke sorg eller skrik eller smerte. For det som en gang var, er borte.» Han som sitter på tronen, sa: «Se, jeg gjør alle ting nye.» [Åp 21,1-5a](#)

Ved gravferd for spedbarn eller barn som er døde før fødsel, kan en velge andre tekster enn de ovenstående; f.eks. Salme 39,5-8 eller Salme 139,1-6.13-18 eller tekster som særlig uttrykker lidelsen, smerten og det uforståelige.

De øvrige ledd i ordningen brukes som ved voksnes gravferd.

*

Bibeltekstene er hentet fra Bibel 2011 © Det Norske
Bibelselskap